

Brüssel, 3.6.2019
COM(2019) 262 final

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Maailma Tolliorganisatsiooni nõukogus seoses WCO artiklit 16 käsitleva soovitusena, millega muudetakse harmoneeritud süsteemi

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks seisukoht, mis võetakse liidu nimel Maailma Tolliorganisatsiooni (WCO) nõukogus seoses harmoneeritud süsteemi (HS) nomenklatuuri muudatusi käsitleva soovitusse projekti kavandatava vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Rahvusvaheline kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsioon

Rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsiooni (edaspidi „leping“) eesmärk on hõlbustada rahvusvahelist kaubandust ning statistika kogumist, võrdlemist ja analüüsi, eelkõige rahvusvahelise kaubanduse kohta. Selle lisa sisaldab HSi nomenklatuuri, mis on rahvusvaheline harmoneeritud süsteem, mis võimaldab osalevatel riikidel kaubeldavad kaubad tolli jaoks ühisel alusel klassifitseerida. HSi nomenklatuur sisaldab kaupade kirjeldust, mis on esitatud rubriikide ja alamrubriikidena, ja nende numbrilisi koode, mis põhinevad 6-numbrilisel koodisüsteemil. HSi nomenklatuur vaadatakse läbi iga viie aasta järel¹. Seda kohaldab enam kui 190 tolliasutust üle kogu maailma, mis tähendab, et rohkem kui 98 % kõigist maailmas kaubeldavatest kaupadest on selle järgi klassifitseeritud.

Leping jõustus 1. jaanuaril 1988.

Euroopa Liit ja kõik selle liikmesriigid on lepingu² osalised.

2.2. Maailma Tolliorganisatsioon (WCO)

Maailma Tolliorganisatsioon (WCO), mis loodi 1952. aastal Tollikoostöö Nõukoguna, on sõltumatu valitsustevaheline organ, mille ülesanne on suurendada tolliasutuste tõhusust ja tulemuslikkust. WCO pakub oma liikmetele mitmeid konventsioone ja muid rahvusvahelisi instrumente, samuti tehnilist abi ja koolitusteenuseid. Praegu esindab WCO 182 tolliasutust kogu maailmas.

Maailma Tolliorganisatsiooni juhtorgan on nõukogu, mis tugineb oma ülesannete täitmisel sekretariaadi ning mitmete tehniliste ja nõuandvate komiteede pädevusele ja oskustele.

WCO tehniline komitee, kes vastutab lepinguga seotud ettevalmistustöö eest, on HSi komitee. HSi komitee peamised ülesanded on järgmised:

- tagada harmoneeritud süsteemi õigusaktide ühtne tõlgendamine ja kohaldamine, sealhulgas lepinguosaliste vaheliste klassifitseerimisega seotud vaidluste lahendamine, hõlbustades seeläbi kaubandust;
- teha ettepanekuid harmoneeritud süsteemi muutmiseks ja ajakohastamiseks, et kajastada tehnoloogia arengut ja muutusi kaubandusstruktuurides ning harmoneeritud süsteemi kasutajate muid vajadusi;

¹ Alates HSi nomenklatuuri kasutuselevõtust 1988. aastal on seda muudetud viiel korral. Muudatused jõustusid 1996., 2002., 2007., 2012. ja 2017. aastal.

² Nõukogu 7. aprilli 1987. aasta otsus 87/369 rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsiooni ja selle muutmisprotokolli sõlmimise kohta (EÜT L 198, 20.7.1987, lk 1).

- edendada harmoneeritud süsteemi laialdast kohaldamist ja käsitleda sellega seotud üldisi ja poliitilisi küsimusi.

Maailma Tolliorganisatsiooni nõukogu arutab lepingu muutmise ettepanekuid, mille on koostanud HSi komitee, ning võib soovitada neid lepinguosalistele. Kui ükski lepinguosaline ei esita vastuväiteid kuue kuu jooksul pärast teavitamist, loetakse WCO nõukogu soovitatud muudatused vastuvõetuks.

Liidu poolt WCOs võetavad seisukohad harmoneeritud süsteemi kohta kooskõlastatakse liikmesriikidega. Liidul ja selle liikmesriikidel on kokku ainult üks hääl WCO nõukogus.

2.3. WCO nõukogu kavandatav õigusakt

27.–29. juunil 2019 võtab WCO nõukogu oma 133. ja 134. istungjärgul vastu HSi konventsiooni artiklit 16 käsitleva soovitusena, mis puudutab harmoneeritud süsteemi nomenklatuuri muudatusi (edaspidi „kavandatud õigusakt“). Läbivaadatud HSi nomenklatuur jõustub 2022. aastal.

Soovituse ettevalmistamine toimus 19.–29. märtsil 2019 HSi komitee 63. istungjärgul.

Soovituse projekt hõlmab HSi nomenklatuuri 355 muudatusettepanekut, mille eesmärk on kajastada kaubandusmuutuste kujunemist, uute tehnoloogiate arengut ja vajadust nomenklatuuri oma keskkonnaga kaasajastada või kohandada. Eelkõige on kavandatud muudatused järgmised.

- Lihtsustada nomenklatuuri, jättes sealt välja väikese kaubakogusega rubriigid ja alamrubriigid, hoides seega harmoneeritud süsteemi ajakohasena ja kooskõlas toodete arenguga.
- Hõlbustada klassifitseerimist kooskõlas kohaldatavate rahvusvaheliste standarditega või võttes arvesse uusi tooteid või toodete koostise arengut (rakuteraapia tooted, 3D-printerid, lamekuvarid, jogurtid, putukaid sisaldavad toiduained, neitsioliiviõli, uudsed tubakatooted, droonid, pooljuhid ja andurid jne).
- Viia nomenklatuuri prantsus- ja ingliskeelne versioon paremini vastavusse, et tagada ühtne kohaldamine ning vähendada klassifikatsiooni erinevusi või võimalikke lahknevusi.
- Hõlbustada võitlust pettuse ja ebaseadusliku kaubanduse vastu ning tervise ja keskkonna kaitsmist eri valdkondades rubriikide ja alamrubriikide loomise kaudu (tehisteemandid, kemikaalid, kultuuriväärtused, fentanüül, jäätmed jne).

Ettepanekuid esitasid rahvusvahelised organisatsioonid (Kimberley protsess, FAO, Baseli ja Rotterdami konventsioonid, rahvusvaheline oliiviõli nõukogu jne), konventsiooniosalised ja WCO sekretariaat. Nende muudatuste hulka kuulub mitu ELi esitatud ettepanekut (nt foto- ja termotundlikud plaadid, lamineeritud riie, täispuhutavad paadid, elektroonilised tekstiilid, klaaskiud, 3D-printerid, tulekindel keraamika, sepistamismasinad, jogurt, grupi 27 märkus 3, painduvad pliitsid).

Soovituse projekt lisati 2019. aasta märtsis toimunud HSi komitee 63. istungjärgu aruande lissasse R (dokument NC2626B1b-HSC/63/märts 2019).

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Kavandatud seisukoha eesmärk on toetada soovituse projekti, milles käsitletakse HSi nomenklatuuri muudatusi.

ELi jaoks on oluline, et selline soovitus võetaks vastu, kuna selle eesmärk on ajakohastada ja kaasajastada HSi nomenklatuuri ning lihtsustada ja hõlbustada toodete klassifitseerimist. Samuti on oluline märkida, et EL oli kõnealuse kaasajastamise üks peamisi toetajaid, sest suure osa ettepanekutest esitas ta selles läbivaatamistsükklis.

Pidevalt konsulteeriti liikmesriikidega tolliekspertide rühmas „HS/WCO Koordineerimine“ ja nõukogus ning vajaduse korral komisjoni talitustega.

Mis puudutab uudseid tubakatooteid käsitlevat muudatust, siis võeti ELi seisukoht nõukogu otsusega vastu enne eespool nimetatud HSi komitee istungjärku³. Kuna nõukogu otsus kaldus komisjoni ettepanekust kõrvale, võttis komisjon vastu deklaratsiooni,⁴ milles tuletatakse meelde tööd WHO tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni raames seoses uudsetest tubakatoodetest eralduvate ainete olemusega, ning et neid arengusuundi võib olla vaja käsitleda hilisemas etapis, kui on uusi tõendeid, mis on vajalikud selliste toodete objektiivsete omaduste ja tunnuste hindamiseks tollieesmärkidel.

Kavandatav seisukoht on seega järgmine:

- soovitusel peaks liit toetama soovituse vastuvõtmist.
- Vajaduse korral peaks liit toetama ka täiendavaid redaktsioonilisi muudatusi, mille kohta teeb ettepaneku WCO sekretariaat.

Kavandatav ELi seisukoht on kooskõlas kehtestatud tollipoliitika ja Euroopa Liidu Kohtu praktikaga, mille kohaselt klassifitseeritakse kaubad importimisel vastavalt nende objektiivsetele tunnustele ja omadustele.

Kavandatav seisukoht on vajalik selleks, et EL saaks väljendada oma seisukohta järgmisel WCO nõukogu istungjärgul.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud: „Nõukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“⁵.

Seega on kavandatava otsuse, millega määratakse kindlaks liidu nimel võetav seisukoht ja mis käsitleb kavandatavat akti, menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

³ ST 7138 2019 INIT, Nõukogu otsus seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Maailma Tolliorganisatsioonis harmoneeritud süsteemi osas.

⁴ ST 7208 2019 ADD 1, Nõukogu otsus seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Maailma Tolliorganisatsioonis harmoneeritud süsteemi osas – Vastuvõtmine – Euroopa Komisjoni seisukoht.

⁵ Euroopa Kohtu otsus, 7.10.2014, Saksamaa vs. komisjon, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

WCO nõukogu on organ, mis on loodud 15. detsembri 1950. aasta Tollikoostöö Nõukogu asutamiskonventsiooniga. See on organ, mis vastavalt rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsioonile annab konventsiooniosalistele soovitusi kõnealuse konventsiooni muutmiseks.

Vastavalt HSi konventsiooni artiklile 16 peaks WCO nõukogu soovitama HSi konventsiooniosalistel oma juunis toimival koosolekul muuta nimetatud konventsiooni lisa (HSi nomenklatuur), mis loetakse vastuvõetuks kuue kuu jooksul, välja arvatud juhul, kui mõni konventsiooniosaline on selle vastu. Vastuvõetud muudatused on pärast nende jõustumist kõikide konventsiooniosaliste suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse alusel siduvad ning iga lepinguosalise tariifi- ja statistikanomenklatuur tuleb viia vastavusse muudetud harmoneeritud süsteemiga. Vastuvõtmise korral lisatakse soovitus seega ELi õigusaktidesse, nimelt: nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 (tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta) lisasse 1. Seda põhjusel, et kõnealuse määruse artikli 2 alapunktis a on sätestatud „2. Koondnomenklatuur hõlmab: a) harmoneeritud süsteemi nomenklatuuri;“.

Kavandatav õigusliku toimega akt ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku. Seega on kavandatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava õigusakti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava õigusaktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kuna kavandatava õigusakti peamine eesmärk ja sisu on seotud tolliliiduga, on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 28 lõige 1.

4.3. Järeldus

Ettepanekus esitatud otsuse õiguslik alus peaks seega olema Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 28 lõige 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

5. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta Euroopa Liidu eelarvet.

6. KAVANDATAVA ÕIGUSAKTI AVALDAMINE

Puudub.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Maailma Tolliorganisatsiooni nõukogus seoses WCO artiklit 16 käsitleva soovitusena, millega muudetakse harmoneeritud süsteemi

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liit sõlmis rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsiooni (edaspidi „leping“) nõukogu otsusega 87/369¹ ja see jõustus 1. jaanuaril 1988.
- (2) Vastavalt lepingu artiklile 7 võib harmoneeritud süsteemi komitee ette valmistada WCO nõukogu ettepanekuid HSi nomenklatuuri muudatuse kohta. Vastavalt lepingu artiklile 16 võib WCO nõukogu seda muudatust lepinguosalistele soovitada.
- (3) WCO nõukogu peaks oma juunis toimuvatel istungjärgudel tegema otsuse soovitusena andmise kohta lepinguosalistele, et muuta HSi nomenklatuuri. Kõnealune soovitus võetakse vastu harmoneeritud süsteemi komitee koostatud muudatusettepaneku alusel, mis sai lõppviimistluse komitee 63. istungjärgul 19.–29. märtsil 2019. Otsus jõustub 1. jaanuaril 2022.
- (4) On äärmiselt oluline, et HSi nomenklatuuri hoitaks ajakohasena ja vastavuses kaubandusmuutrite kujunemise ja uute tehnoloogiate arenguga ning et see kajastaks võimalikult täpselt tarbijate vajadusi. Kavandatav soovitus sisaldab mitmeid muudatusettepanekuid, milles võetakse arvesse vajadust nomenklatuuri oma keskkonnaga kaasajastada või kohandada.
- (5) Kuna kõnealuse soovitusena HSi nomenklatuuri muutmise kohta võtab vastu WCO nõukogu, on asjakohane määrata kindlaks liidu nimel võetav seisukoht, sest pärast seda, kui soovitus on lepingu artikli 16 kohaselt vastu võetud, on soovitus liidu jaoks siduv ja võib otsustavalt mõjutada liidu õiguse sisu, nimelt nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87² I lisa.

¹ Nõukogu 7. aprilli 1987. aasta otsus 87/369/EMÜ rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsiooni ja selle muutmisprotokolli sõlmimise kohta (EÜT L 198, 20.7.1987, lk 1).

² Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1).

- (6) WCOs võetav osaline ELi seisukoht määrati kindlaks juba enne harmoneeritud süsteemi komitee 63. istungjärku³.
- (7) On asjakohane toetada HSi nomenklatuuri muudatusepanekut ja kõiki väikeseid redaktsioonilisi muudatusi, mida võib vajalikuks pidada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu nimel 2019. aasta juunis WCO nõukogu istungjärgudel võetav seisukoht on toetada artiklit 16 käsitleva soovituselise projekti seoses harmoneeritud süsteemi muudatustega, mis on esitatud dokumendi NC2626B1b lisas R (aruanne HSC/63/märts 2019).

Liidu esindajad võivad ilma nõukogu täiendava otsuseta nõustuda artiklit 16 käsitleva soovituselise projekti väiksemate redaktsiooniliste muudatustega, pidades silmas Maailma Tolliorganisatsiooni nõukogu tulevaste istungjärgude, liikmesriikidega konsulteerimise või kohapealsete koordineerimiskoosolekute ajal toimuvaid arenguid.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

³ ST 7138 2019 INIT, Nõukogu otsus seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Maailma Tolliorganisatsioonis harmoneeritud süsteemi osas; ST 7208 2019 ADD 1, Nõukogu otsus seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Maailma Tolliorganisatsioonis harmoneeritud süsteemi osas – Vastuvõtmine – Euroopa Komisjoni seisukoht.